

МИХАЙЛЬ
СЕМЕНКО

Тов. Сонце

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2023

ДО ВИХОДУ ТОМІВ МОЄЇ
«ПОВНОЇ ЗБІРКИ ТВОРІВ»

Комусь попаде і ця книжка.
Історії літератури — не обійти, —
як би я не заплющував очі і не опускав їх низько.
Не обдуриш історії, читачу, й ти.

Знайдуться моськи, що будуть плювати,
доводячи свою
«революційність теж»:
«і яке, мовляв, хутористичне нахабство,
і яке не сучасне, і чуже без меж».

Що їм література, історія, дати.
Їм би хоч жменьку письменницьких благ.
Я б і хотів їм три жмені дати —
але ж історія — уперта й зла.

Кумовством обдуриш хіба себе й кума.
Не всі народились однаково. Й знову ж
доводиться й далі працювати і думать.
От чому про історію в мене коротка мова.

4/X 1930 Хрк.

ВУЛИЦІ

Улиці залюднені, трамваї стрійні,
з очей таємних шовкові нитки
снуються в душу, де плями мрійні,
де тепло гріють зустрічні думки.

Лоскоче груди пропелер шумний
у серці — свято, мов смілий скарб
злетів самотно — близький, безстумний,
розцвівсь довкола у безліч фарб.

Не розімкну я прозорий ланцюг,
не одділю я фатальних думок —
бо так багато на сонці вранці
зустрічно-злотних таємних ниток.

Я

Як гарно почувати, що я — сильний,
і що мені належить світ.
Як гарно бачити, що мій шлях — вільний,
і що всі біографії — шаржний звіт.

І хто зважиться піти зі мною поруч?
І хто розсміється над безглуздям хмар?
Як весело, коли я опускаю штору,
як весело, коли зі мною гуляє бульвар.

Як вільно я тримаю руки в кишенях,
який непримушений мій беззлорий зір.
Ви розумієте? Не має піску в жменях
в гороховім костюмі звір.

Я ІДУ

Я іду по шляху незнайомому,
перегортаю вічності сторінки.
Бо і сам невідомий нікому я,
бо не чекаю й сам я на свідки.

Я — нічий. Я — ніхто. Мене не знає історія.
Мій девіз — несталість і несподіваність.
Хочете? Я зриму зараз: *істерія*.
Я остроїв поезію в стрій ні разу ненадіваний.

ОБЕЗП'ЄДЕСТАЛЕНІ МУЗИ

Я поволік за собою віки
і зашморгнув узол.
Я відчиняю звіринець, а в клітках — Думки і
Обезп'єдесталені Музи.

В шклянці кави я перемішав усі віки
і всі людські душі.
Поетеса в чорній сукні — Сатіри тому
свідки —
мене блакитними зубами задушить.

П'ЄРО

Поєму беззразкову —
приготуйтеся слухати — ви!
Я увільнивсь — закований,
я без голови!

Я готовий приймати отруєні стріли,
безліч брузок закіплої призорливости в мені.
Всі нитки перегоріли.
Я — в огні!

Ударю, ударю сміливістю беззразковою,
не підходь, кому незнаний бетон!
Бо я — неспоріднений. Бо я — незакований.
Бо в мені — сміх на стон!

Я готовий приймати отруєні стріли!
Я готовий до зустрічі символістів і крамарів!
Всі нитки між нами перегоріли!
Але я не згорів!

Я прийшов, викликаний мрією не випадковою,
я не чую ран!
Приготуйтеся вислухати поєму беззразкову!
Над містом туман.

Викиньте з голови всі острахи несподівані.
Я не страшний і мені чужий Дніпро.
Я тільки творю арійки ще не співані,
я — П'єро.

ПРИКРА ИКЛА

Я далеко більше вам зрозумілий,
як гитарний романс.
Я — зовсім не зарозумілий,
я не Гюїеманс.

Я вдаю, ніби ви — без секретів,
ах, це така примітивна річ!
Моя душа боліє по Анрієті,
і я лізу на піч.

В-осени я потягну носом —
у мене собачий нюх.
Я хотів би бути справжнім негритосом,
щоб перегризти ланцюг.

Я — сміливий, беззубий і загальнодоступний.
Але в мені залишилась прикра икла.
Ви знаєте — я хватаю легкоступно
і ти до моїх поцілунків звикла.

Я САМ

Ви розумієте? — Я не можу спать.
Ви знаєте? — Я ночі не сплю!
Мій мозок — символістичний автомат.
Я пишу грамоту королю.

Місто стихне погасаючим сном, —
я звертаюсь до незнаних — вас,
останній трамвай продзвенить за вікном,
тоді надходе передзначений час.

І заколишеться тінь силуетом міцним,
і забушують повстання в гарячій голові.
Я даю простір блискам і плямам золотим
і проживаю в ментах вічності дві.

Ви розумієте? — Я не хочу бути там!
Ви знаєте? Я — відмовив королю!
Ви подумайте! — Я сам, я сам!
Ви відчуйте! — Я ночі не сплю!..

ЗМІСТ

До виходу томів моєї «Повної збірки творів» 3

Книга перша П'ЄРО МЕРТВОПЕТЛЮЄ

Вулиці	7	На місця!	24
Я	8	Кравця	25
Я іду	9	Кров	26
Обезп'єдесталені музи	10	Ми	27
П'єро	11	Морок	28
Прикра икла	12	Місто	29
Я сам	13	Запитання	30
Поклик віків	14	Звір	31
Я	15	Міркування	32
Хлопчик	16	Драма	33
Заклик	18	Вірш	35
Запрошення	19	Звір'ятка	36
Завтра	20	Жінка	37
Я пропоную	21	Вірш	38
Поет	22	Місто	39
Геній	23	Мотоцикл	40

Книга друга BLOC-NOTES. ДЕВ'ЯТЬ ПОЕМ

Bloc-notes		В сквері	53
Автомобіль	43	Місто	54
Сезон	44	Оксамитовий дзвін	55
Квіти зла	45	Море жемчужило риси	56
Істоти фарфор	46	Сміливість суконь	57
Тепла жінка	47	Білі столики	58
Va-bank	48	Св. Сільвестру	59
Лихтарі	49	Бліді столики	60
Жовті дині	50	Опертий лікоть	61
Елегантний стоїк	51	Крик	62
Бліда панна	52	Сопрано провінціялки	63

Уличні фоліянти	64	Місто	105
Останній гудзик	65	Фігури без окреслень	106
Фейерверки	66	Бронзове тіло	107
Парк	67	Грамофон і склеп	108
Місто	68	Улиця	109
Бульвар	69	Ельдорадо	110
Напів-дівчинка — напів-панна	70	Місто	111
Дама на веранді	71	Вогник	112
Весна	72	Місто	113
Не лізь	73	Ресторан	114
Місто літом	74	Осінь	115
Ґаліфе	75	Місто	116
Кафе	76	Будинки	117
Містична магістраль	77	Сад з музикою	118
Прожекторовий промінь	78	Осінь	119
Начальник станції	79	Пляма	120
Провінційальний поет	80	Замішання в місті	121
На помістку другого поверху	81	Учениця драматичної школи	122
Прогноз	82	На пероні	123
Будь ласка	83	Вінок тремтячий	124
Роберт	84	<i>Дев'ять поем</i>	
Біля моря	85	I. Поема майбутнього	127
Велосипед	86	II. Поема відваги (<i>Poème électrique</i>)	129
Вона	87	III. Ibtérieur (<i>Poème objectif</i>)	131
Енциклопедичні фоліянти	88	IV. Пожар з вибухами (<i>Poème spetal</i>)	134
Силуети	89	V. Поема метеорних ліній	136
Виноград	90	VI. Осінні скрипки (<i>Poème triste</i>)	138
Поет	91	VII. Миколаївська — Хрещатик — В. Васильківська (<i>Poème mystérieux</i>)	140
Антілянтозавр	92	VIII. Змагання (<i>Poème synthétique</i>)	142
Тротуар	93	IX. Дим і грюк (<i>Poème synthétique</i>)	145
Бард	94		
Пляж	95		
Риска	96		
Про море	97		
Як затопав парохід	99		
Кавалер і дама	101		
З потягу	102		
Блідний дух	103		

Книга третя
ТОВ. СОНЦЕ. ВЕСНА

Тов. Сонце.	Весна.
<i>Ревфутпоема</i>149	<i>Поєзофільм</i>167

Книга четверта
В РЕВОЛЮЦІЮ

Навздогін191	Червоний стяг208
Св. Метроном192	Наступ209
В бій193	Заклик робітників211
Ще раз194	Сьогодні212
Дні195	Червоний Крим213
Гнагові Михайличенку ...196	Бронзовий труп215
Василеві Чумаку197	Сучасні216
Віки198	Поетам218
Жертви199	Інтелігентам219
40 крб.200	Ми йдемо220
Лесь Курбас201	Огонь222
Ніч202	Праця224
В друкарні203	Пісня225
Дніпром205	Скриплять вози227
Полеми206	Індустрія228
Сучасник207	

Книга п'ята
ПОЕМА ПОВСТАННЯ

Поєма повстання. (<i>Спеціального призначення</i>) 231
--